

អត្ថបទរបាំម៉ុងសាយក្នុងពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំប្រពៃណីចិន

ជារៀងរាល់ឆ្នាំ នៅពេលដែលមានពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំប្រពៃណីចិន ប្រជាជនចិន និង ប្រជាជនខ្មែរជាប់សែស្រឡាយចិន តែងតែប្រារព្ធពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំប្រពៃណីចិន ចំណែកឯប្រជាជននៅក្រៅប្រទេសវិញ បានហៅពិធីបុណ្យនេះថា៖ «បុណ្យចូលឆ្នាំ ចំនួនគតិថ្មី» ពិធីបុណ្យនេះបានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទីមួយ នៃខែទីមួយ តាមចំនួនគតិ ក្នុងប្រតិទិនចិន ហើយបញ្ចប់ទៅវិញនៅថ្ងៃទី១៥ ដែលគេហៅថ្ងៃនេះថា៖ ពិធីបុណ្យបង្ហោះគោម។ បុណ្យចូលឆ្នាំចិន ស្ថិតក្នុងថ្ងៃខុសៗគ្នានៅរៀងរាល់ឆ្នាំ គឺនៅចន្លោះថ្ងៃទី២១ ខែមករា ដល់ ថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ។ នៅក្នុងថ្ងៃដែលប្រារព្ធពិធីបុណ្យនេះ គេតែងតែឃើញមាននូវ "របាំម៉ុងសាយ" និង ការដុតដាវជាប្រចាំ។ "របាំម៉ុងសាយ" ឬ "របាំសត្វតោ" គឺជាការសម្តែងក្បាច់រាំបែបប្រពៃណីចិន នៅក្នុងឱកាសពិសេសធំៗ មាន ពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំចិនជាដើម ដើម្បីនាំមកនូវសំណាងល្អ ព្រោះគេជឿជាក់ថា តោជាសត្វដ៏វិសេសវិសាល។ តើហេតុអ្វីបានជាមានរបាំនេះក្នុងថ្ងៃប្រារព្ធពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំនេះ?

I. ប្រវត្តិដើមនៃរបាំម៉ុងសាយ

ប្រភពដើមនៃរបាំសត្វតោ ឬ ម៉ុងសាយ នេះ ត្រូវបែងចែកយ៉ាងទូលំទូលាយ ប៉ុន្តែមតិដែលគួរឱ្យទុកចិត្តបំផុតមួយគឺ៖ នៅក្នុងវប្បធម៌ប្រពៃណីចិន សត្វតោ ប្រៀបបានដូចជាសត្វនាគអីចឹង គឺជាសត្វដែលកើតមានតែនៅក្នុងទេវកថាប៉ុណ្ណោះពោលគឺគ្មានសត្វតោពិតប្រាកដ នៅក្នុងប្រទេសចិនឡើយ។ នៅមុនសម័យរាជវង្សហាន (ឆ្នាំ២០២ មុនគ្រិស្តសករាជ ដល់ ២២០ ក្រោយគ្រិស្តសករាជ) មានសត្វតោតែប៉ុន្មានក្បាលប៉ុណ្ណោះ ដែលបានមកដល់តំបន់ភាគខាងលិច នៃប្រទេសចិនបុរាណ (បច្ចុប្បន្នគឺជាទីក្រុង Xinjiang) ដោយសារតែការធ្វើជំនួញសត្វ។ នៅពេលនោះ មនុស្សបាននាំគ្នាធ្វើគ្រាប់តាមរូបរាង និងសកម្មភាពនៃសត្វតោ ដែលទើបតែមកដល់ថ្មីៗ នៅក្នុងការសម្តែងរហូតបង្កើតបានទៅជារបាំសត្វតោនៅក្នុងសម័យកាលនគរទាំង៣ (ឆ្នាំ២២០ ដល់ ២៨០)។ ក្រោយមកវាបានក្លាយជាការពេញនិយម នៅក្នុងសម័យរាជវង្សខាងជើង និង ខាងត្បូង(ឆ្នាំ ៤២០ ដល់ ៥៨៩)។ រហូតដល់សម័យរាជវង្សថាង (ឆ្នាំ ៦១៨ ដល់ ៩០៧) របាំសត្វតោបានក្លាយជារបាំមួយនៅក្នុងសាលារាំ។ បន្ទាប់មក របាំសត្វតោ នេះបានក្លាយជាការសម្តែងដ៏ពេញនិយមនៅក្នុងចំណោមប្រជាជនចិន ដើម្បីអធិដ្ឋានសុំសំណាងល្អ ក្នុងអំឡុងពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំចិន និង ឱកាសពិសេសដទៃជាច្រើនទៀត។¹

សត្វតោតំណាងឱ្យម៉ុងសាយ

¹ តើម៉ុងសាយមានដើមកំណើតដំបូងមកពីណា? <https://kleykley.sabay.com.kh/article/1186205> (accessed January 01, 2022, at 2:30 pm)

ប៉ុន្តែរបាំសត្វតោនេះ ក៏មានរឿងតំណាលផ្សេងៗមួយចំនួនទៀត ដោយលើកឡើងខុសគ្នាថា កាលពីព្រេងនាយមានរឿងមួយតំណាលថា មានព្រះសង្ឃមួយអង្គបានសុបិនឃើញថា មានទុក្ខវេទនា និងបិសាច ជាច្រើនបំផ្លាញពិភពលោក។ ព្រះសង្ឃនោះបានបន់ស្រន់ និងសួរទៅព្រះពុទ្ធប៉ាះ តើត្រូវធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីការពារមិនឱ្យមានពួកបិសាចទាំងអស់នោះ? ព្រះពុទ្ធមានបន្ទូលទៅកាន់ព្រះសង្ឃអង្គនោះថា សិង្គ (ម៉ុងសាយ) អាចការពារ និង ប្រយុទ្ធនឹងបិសាចទាំងអស់នោះបាន។ ប្រជាជនចិនមិនធ្លាប់ឃើញសិង្គពីមុនឡើយ ប៉ុន្តែធ្លាប់ឮរឿងដំណាលៗគ្នាថា៖ សិង្គ គឺជាស្តេចលើសត្វទាំងអស់។ ដូច្នេះព្រះអង្គបានបញ្ចូលតួអង្គសត្វមានសំណាង ឬ សត្វទេវកថាទាំងអស់ ហើយបន្ទាប់មកបង្កើតជាម៉ុងសាយនេះ។

ចំណែក អ្នកខ្លះទៀតដំណាលថា កាលពីរាប់រយឆ្នាំមុន មានភូមិតូចមួយនៅចិន ត្រូវគំរាមកំហែងនៅថ្ងៃចូលឆ្នាំថ្មី ដោយក្រុមចោរព្រៃ ដែលតែងខ្លួនជាសត្វព្រៃចម្លែកៗ។ ក្រុមចោរនេះ បានបន្ទាចប្រជាជនឱ្យរត់ចេញពីលំនៅដ្ឋាន អាសន្ននឹងលួចរបស់របរក្នុងផ្ទះ និងដីស្រែរបស់ពួកគេ។ ដោយសារភាពអត់ឃ្លានអ្នកភូមិក៏ងើបឈរប្រឆាំងនឹងក្រុមចោរព្រៃមិនស្គាល់មុខនោះនិងបានបង្កើតសំលៀកបំពាក់ក្លែងក្លាយមួយដែលឈ្មោះថាម៉ុងសាយ តំណាងឱ្យ(សិង្គឬតោ)។ សំលៀកបំពាក់នោះធ្វើពីគ្រោងឬស្សី ស្រោបដោយក្រណាត់លាបពណ៌ មានសណ្ឋានជាសត្វតោ ឬសិង្គ។ អ្នកសម្តែងពីរនាក់ពាក់សំលៀកបំពាក់នេះនិងរាំពេលដែលអ្នកភូមិផ្សេងៗទៀតវាយគម្របបានឆ្នាំង។ដោយសារសំលៀកបំពាក់ដ៏ចម្លែកនោះ អ្នកភូមិអាចបន្ទាចក្រុមចោរព្រៃនោះឱ្យចេញឆ្ងាយ ហើយពួកគេជឿថា ការសម្តែងរបាំម៉ុងសាយ អាចបណ្តេញភាពចង្រៃឧបទ្រព និងបន្ទាចព្រលឹងបិសាចឱ្យចេញឆ្ងាយ និងនាំមកនូវសំណាងល្អ។ ដើម្បីរំលឹកព្រឹត្តិការណ៍នៃរបាំនេះ ត្រូវបានគេអនុវត្តបន្តពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ។

រីឯ រឿងព្រេងមួយទៀតដំណាលថា កាលពីព្រេងនាយ មានសិង្គ(ឬតោ) មួយបង្ហាញខ្លួននៅក្នុងភូមិមួយ និងបានធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដល់អ្នកភូមិ និងសត្វស្រុក។ ពេលនោះមានគ្រូកុងហ្វូម្នាក់ បានមកដល់ភូមិនោះ និងស្ម័គ្រចិត្តចូលក្នុងភ្នំព្រៃក្រាស់ ដើម្បីប្រយុទ្ធជាមួយសិង្គនោះ។ ការប្រយុទ្ធគ្នាមានរយៈពេល ៣ដង ប៉ុន្តែគ្រូកុងហ្វូមិនអាចយកឈ្នះឡើយ។ ដូច្នេះគ្រូនោះ បានបង្ហាត់ក្បាច់គុនកុងហ្វូដល់អ្នកភូមិមួយចំនួនឱ្យជួយសម្លាប់សិង្គនោះ។ ប៉ុន្មានខែក្រោយមក ពួកគេឡើងភ្នំសម្លាប់សិង្គនោះបានជោគជ័យ។ ដើម្បីអបអរដល់ជ័យជម្នះនេះ ពួកគេបានធ្វើតាមចង្វាក់ប្រយុទ្ធជាមួយសិង្គនោះ ហើយការធ្វើត្រាប់នេះបានក្លាយជារបាំម៉ុងសាយរហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន។

រឿងដំណាលចុងក្រោយនៃរបាំសត្វតោនេះគឺថា អធិរាជចិន គឺព្រះអង្គ ឈឹង នៃរជ្ជកាលឈឹងបានសុបិនឃើញរបាំសិង្គ ឬ របាំសត្វតោ។ បន្ទាប់មកក៏បញ្ជាដល់អង្គរក្សនៅរាជវាំង សម្តែងតាមអ្វីដែលដូចក្នុងសុបិនរបស់ព្រះអង្គ។²

² ប្រវត្តិម៉ុងសាយ តើម៉ុងសាយតំណាងអ្វី?
<https://socheatorganization.wordpress.com/2013/02/08/%E1%9E%94%E1%9F%92%E1%9E%9A%E1%9E%9C%E1%9E%8F%E1%9F%92%E1%9E>

II. អត្ថន័យនៃរបាំម៉ុងសាយ

របាំម៉ុងសាយ ឬ របាំសត្វតោ គឺជារបាំ ដែលគេសម្តែងនៅពេលមានកម្មវិធីសប្បាយម្តងៗ ដូចជា៖ ការបើកសម្ពោធសាលាង, សម្ពោធនូវសមិទ្ធិផលថ្មីៗអ្វីមួយ, ជាកិច្ចទទួលស្វាគមន៍ភ្ញៀវកិត្តិយស និងជាពិសេសក្នុងពេលប្រារព្ធពិធីចូលឆ្នាំប្រពៃណីចិន។ របាំសត្វតោ ឬ របាំម៉ុងសាយនេះ ប្រជាជនចិនមានជំនឿថា នឹងនាំការលើករាសីជោគជ័យសំណាងល្អ និង បណ្តេញឧបទ្រពចង្រៃ ហើយនាំមកនូវលាភសំណាងសម្រាប់ឱកាសចូលឆ្នាំថ្មី។ ម្យ៉ាងទៀត របាំនេះក៏អាចធ្វើការទាក់ទាញដល់អ្នកទស្សនាជាច្រើនផងដែរ មិនថារក្ខេងចាស់ ប្រុសស្រីនោះទេ តែងតែចង់ទស្សនារបាំនេះមិនដែលជិនណាយឡើយ ព្រោះភាពក្រមិចក្រមើមរបស់សត្វតោ ឬ ម៉ុងសាយនេះ មានការទាក់ទាញ។ ជាពិសេស មានលុតឆាកលោតផ្លោះលើបង្គោលដែក ដែលធ្វើឱ្យទស្សនិកជន មានអារម្មណ៍ប្លែក និងមានការភិតភ័យជំនួសអ្នកសម្តែង។ ប៉ុន្តែរបាំម៉ុងសាយ គឺជាញឹកញាប់ត្រូវបានគេច្រឡំនឹងរបាំនាគ(Dragon Dance) ។ អ្វីដែលជាការងាយស្រួលសម្គាល់ពីការរាំម៉ុងសាយ (Lion Dance) គឺថាជាទូទៅ ការរាំម៉ុងសាយត្រូវការមនុស្សតែពីរនាក់ទេ ផ្ទុយពីរបាំនាគ ដែលគេត្រូវការមនុស្សច្រើន។ ម្យ៉ាងការរាំម៉ុងសាយ គេមិនងាយឃើញមុខអ្នករាំទេ ព្រោះគ្របដិតដោយសម្លៀកបំពាក់មានសណ្ឋានជាសត្វតោ ខណៈដែលរបាំនាគគឺអាចមើលឃើញអ្នករាំច្បាស់ ព្រោះនាគគេគ្រាន់តែកាន់បង្គោលឈើជ្រោងគ្រវីគ្រវាត់តាមចលនាសត្វនាគប៉ុណ្ណោះ ជាហេតុធ្វើឱ្យគេអាចមើលឃើញរូបរាងមនុស្សច្បាស់។

III. ការពិពណ៌នាអំពីរបាំសត្វតោ ឬ ម៉ុងសាយ

ដូចដែលបានលើកឡើង របាំម៉ុងសាយ ឬ របាំសត្វតោ គឺជាការសម្តែងក្បាច់រាំបែបប្រពៃណីចិន នៅក្នុងឱកាសពិសេសធំៗ ដូចជាពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំចិន ជាដើម ដើម្បីនាំមកនូវសំណាងល្អ ព្រោះគេជឿជាក់ថាតោ ជាសត្វដ៏វិសេសវិសាល។ ម៉ុងសាយត្រូវបានគេធ្វើឡើងពី គ្រោងឬស្សី បិតដោយក្រដាស និងមានមនុស្សពីរនាក់សម្តែង ម្នាក់កាន់ក្បាល ហើយម្នាក់ទៀតកាន់កន្ទុយ និងចលនាពួកគេធ្វើទៅតាមចង្វាក់ក្លែងស្តរ។ ចំពោះការសម្តែងគឺ ម៉ុងសាយ ឬ សត្វតោ នោះហាក់ដូចជាទើបនឹងភ្ញាក់និងស្រែកឃ្លាន ត្រូវឆ្លងកាត់ឧបសគ្គជាច្រើន (ឡើង លោត ផ្លោះបង្គោល) ដើម្បីស៊ីអាហារ ដែលមានបន្លែបែតងនាំសំណាង ផ្លែឈើនាំសំណាង(ក្រូច) និង អាំងប៉ាវ (នាំសំណាងល្អដល់មុខរបររកស៊ី) ³ ការលោតម៉ុងសាយ ឬ របាំតោនេះមានពីរទម្រង់ធំៗ គឺ របាំសត្វតោភាគខាងជើង និង តោភាគខាងត្បូង។ ទាំងពីរទម្រង់នេះគឺជាម្ចាស់ត្រូវបានគេរកឃើញនៅក្នុងប្រទេសចិន ប៉ុន្តែនៅជុំវិញពិភពលោកជាពិសេសនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ របាំសត្វតោភាគខាងត្បូងមានភាពលេចធ្លោជាង ដោយសារតែវាបានសាយភាយតាមរយៈសហគមន៍ជនជាតិដើមចិន (Chinese diaspora communities) ដែលភាគច្រើនមានប្រវត្តិដើមជាជនជាតិចិនភាគខាងត្បូង។ ការសម្តែងរបាំម៉ុងសាយនេះក៏ត្រូវបានគេឃើញមាននៅ

%8F%E1%9E%B7%E1%9E%98%E1%9F%89%E1%9E%BB%E1%9E%84%E1%9E%9F%E1%9E%B6%E1%9E%99-%E1%9E%8F%E1%9E%BE%E1%9E%98%E1%9F%89%E1%9E%BB%E1%9E%84%E1%9E%9F/
³ ស្វែងយល់ប្រវត្តិសិល្បៈលោកម៉ុងសាយ! ម្តេចបាន ជនជាតិចិននិយមពេលចូលឆ្នាំថ្មី? <https://mytvplus.com.kh/archives/15386> (accessed January 03, 2022, at 10:20 am)

ក្នុងប្រទេសជប៉ុន កូរ៉េ ទីបេ និង វៀតណាមផងដែរ។ ចំពោះរូបរាងរបស់សត្វតោ ឬ ម៉ុងសាយ និង ពណ៌រោមក៏មានអត្ថន័យរបស់វាផងដែរ។ ទ្រឹស្តីគ្រឿងផ្សំ ចំនួនប្រាំពណ៌ តំណាងនិមិត្តសញ្ញាទាំងប្រាំ បី និង ពណ៌គឺសុទ្ធតែទាក់ទងនឹងហុងស៊ុយ ដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់បកប្រែនិងពិពណ៌នារបស់តោ។ មនុស្សមួយចំនួន គេប្រហែលជាគិតថា វាគ្រាន់តែជារូបរាងតំណាងសត្វតោតែប៉ុណ្ណោះ តែការពិតម៉ុងសាយ គឺមានលក្ខណៈពិសេសខុសពីតោត្រង់ថា៖ ម៉ុងសាយមានស្បែងដ៏ស្រួចមួយពយមកមុខបន្តិច ដូចជាសេះដុះស្បែង គឺជាឧបករណ៍ម៉្យាង ដែលប្រជាជនចិនជឿថាជាវត្ថុសម្រាប់ប្រយុទ្ធប្រឆាំងជាមួយ នឹងបិសាចឬវិញ្ញាណអាក្រក់ៗជាដើម។ បើពិនិត្យឱ្យជិតដល់បន្តិចគេនឹងឃើញមានកញ្ចក់មួយ ដែល នៅក្រោមស្បែងស្ថិតនៅចំកណ្តាលថ្ងាសម៉ុងសាយ ដែលគេជឿជាក់ថាវាជាកញ្ចក់ទិព្វសម្រាប់ប្រឆាំង នឹងវិញ្ញាណអាក្រក់ផងដែរ។ ដូច្នេះហើយ នៅពេលដែលមានម៉ុងសាយថ្មីម្តងៗគេតែងតែធ្វើពិធីមួយ ដើម្បីគួយ័ន្តនៅលើកញ្ចក់នោះមុននឹងចេញទៅសម្តែង ហើយនេះគេហៅថា «ពិធីបើកភ្នែកម៉ុងសាយ» ។ ដោយសារតែ វត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិទាំងពីរដ៏មានតម្លៃនេះហើយ ទើបធ្វើឱ្យអ្នកឡកម៉ុងសាយនិងអ្នកមាន ជំនឿលើម៉ុងសាយនេះគេប្រកាន់ដាច់ខាតហាមមិនឱ្យប៉ះពាល់ស្បែង ឬ កញ្ចក់នោះដោយដាច់ខាត ព្រោះគេគិតថាជាការមើលងាយនឹងមិនឱ្យតម្លៃលើវត្ថុទិព្វជាដើម។

រាល់ការសម្តែងរបាំម៉ុងសាយ ឬ របាំសត្វតោនេះគេក៏តែងតែសង្កេតឃើញមានមនុស្សពាក់មុខ ត្រកកាន់ផ្លិតរាំមុខម៉ុងសាយ ដែលគេហៅថា «អ៊ុងខៀវ» ចំពោះអ៊ុងខៀវនេះមានរឿងមួយទៀត ដែល គេបានតំណាលតៗគ្នាថា មានសត្វតោមួយក្បាល ដែលតែងតែធ្វើបាបប្រជាជននៅក្នុងភូមិមួយ ក្រោយមកក៏មានព្រះសង្ឃចេះក្បាច់គុនមួយអង្គស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីទៅបង្ក្រាបសត្វតោនោះ តែបង្ក្រាបមិន ឈ្នះសោះ ហើយព្រះសង្ឃអង្គនោះក៏បានឱ្យប្រជាជនហាត់ក្បាច់គុនដើម្បីបង្ក្រាបតោ លុះបង្ក្រាបបាន ហើយតោនោះក៏ស្តាប់តាមបញ្ជាព្រះសង្ឃនោះ ហើយបែរជាតាមថែរក្សាអ្នកភូមិទៅវិញ។ ដូច្នេះហើយ ទើបនៅពេលគេឡកម៉ុងសាយម្តងៗ គេតែងតែឃើញមានអ្នកសម្តែង តែងខ្លួនជាមនុស្សដុះក្បាល ពោះ ស្លៀកពាក់ដូចសង្ឃចិន និងពាក់របាំងមុខមនុស្សញញឹម អត់សក់កាន់ផ្លិតនៅពីមុខម៉ុងសាយ ដែលគេហៅថាភាសាទូទៅថា«អ៊ុងខៀវ»។ ម៉ុងសាយជាសត្វនាំសំណាង ដូច្នេះនៅពេលគេឡកម្តងៗ គេតែងតែសម្តែងម៉ុងសាយឱ្យស៊ីស្តៃ រួចស្តោះព្រួសចេញមកវិញ ដើម្បីឱ្យលាក់សំណាង ដែលចេញពី មាត់ម៉ុងសាយអាចសាយភាយជុំវិញកន្លែងដែលម៉ុងសាយកំពុងតែឡក។ ប្រសិនបើម៉ុងសាយចូលផ្ទះ ឬ ហាងគេត្រូវសម្តែងម៉ុងសាយនោះត្រូវតែលិលមាត់ទ្វារ ពេលចូលឬចេញពីផ្ទះហាងនោះដើម្បីឱ្យ លាក់សំណាងជិតជាមនុវិជានជាប់មាត់ទ្វារ ដែលមនុស្សតែងតែឆ្លងកាត់ ហើយប្រជាជនចិននាំគ្នាតែង ជាពាក្យស្លោកមួយថា «ចេញចូលសំណាងល្អ» ទៀតផង។ ហើយគេមិនដែលសម្តែងម៉ុងសាយដោយ គ្មានឧបករណ៍ភ្លេងនោះឡើយ ផ្ទុយទៅវិញសួរ ឆាប និង ជួង ដែលប្រគំជាមួយម៉ុងសាយសុទ្ធតែមាន អត្ថន័យ និងអត្ថរសរបស់វាទាំងអស់។ សួរត្រូវបានគេតំណាងឱ្យចង្វាក់បេះដូង និងចរន្តនៃដំណើរ របស់ម៉ុងសាយ ហើយជាភាសាមួយ ដែលបង្ហាញពីអារម្មណ៍របស់ម៉ុងសាយ នាពេលដែលវាកើតទុក្ខ ភ័យ សប្បាយចិត្ត និង ពុះកញ្ជ្រោល ខណៈដែលឆាប និង ជួងប្រដេញអមតាមសួររបញ្ចេញមហិទ្ធិឫទ្ធិ

ក្នុងការបណ្តេញគ្រោះចង្រៃទៀតផង។ ហើយមូលដ្ឋានគ្រឹះចម្បងសម្រាប់អ្នកឡើងម៉ុងសាយគឺត្រូវចេះ ក្បាច់គុនខ្លះ ទើបអាចធ្វើការសម្តែងរបាំម៉ុងសាយ ឬ របាំសត្វតោនេះ បានដោយសុវត្ថិភាព ពីព្រោះត្រូវ ហាក់លោតផ្លោះ ឆ្លងពីបង្គោលមួយទៅបង្គោលមួយ។ ដូច្នេះហើយទើបកាលពីមុននៅពេលដែលមាន សម្តែងម៉ុងសាយ គេក៏មានការសម្តែងជាក្បាច់គុនទៅជាមួយគ្នាផងដែរ។⁴

ម៉ុងសាយ ឬ សត្វតោភាគខាង

ម៉ុងសាយ ឬ សត្វតោភាគខាងត្បូង

IV. ការដោះស្រាយវប្បធម៌ម៉ុងសាយ ឬ របាំសត្វតោលើសកលលោក

ថ្វីត្បិតតែ មានប្រភពជាច្រើនបាននិយាយរៀបរាប់អំពីប្រវត្តិ "របាំម៉ុងសាយ ឬ របាំសត្វតោ" នេះច្រើនក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែមានប្រភពមួយដែលច្បាស់ការជាងគេបំផុតនោះគឺ របាំម៉ុងសាយនេះមាន ដើមកំណើតមកពី ប្រទេសចិនតាំងពីសម័យបុរាណមកម៉្លេះ។ រឿងដែលចម្លែកនោះគឺ របាំម៉ុងសាយ កាលសម័យនោះមិនបានផលិតឡើងដើម្បីសម្តែងទទួលយកលោកជ័យអ្វីនោះឡើយ។ ប៉ុន្តែគេបង្កើតវា ឡើងគ្រាន់តែ ដើម្បីបំពេញចំណង់ភ្នែកតែប៉ុណ្ណោះ ដោយសារតែនៅជំនាន់ដើមនៅប្រទេសចិនពុំមាន សត្វតោនោះទេ។ ទើបតែរាជការ ហានទេ ដែលប្រទេសចិនចាប់ផ្តើមមានសត្វតោប៉ុន្មានក្បាលបញ្ជូន ចូលមកតាមផ្លូវសុត្រ ដែលជាផ្លូវពាណិជ្ជកម្មដ៏ល្បីរបស់ចិន។ នៅពេលនោះ ប្រជាជនចិនមានចិត្ត រំភើបខ្លាំងព្រោះមិនធ្លាប់ឃើញសត្វប្រភេទនេះពីមុនមក ដូច្នេះហើយពួកគេក៏សង្កេតដំណើររបស់ តោហើយបង្កើតបានជារបាំសត្វតោ ឬ ម៉ុងសាយនេះជាការកម្សាន្តនៅក្នុងសម័យនគរវិសាមកុក។ របាំឡើងម៉ុងសាយនេះចាប់ផ្តើមល្បីខ្លាំងទៅៗ នៅពេលដែលព្រះពុទ្ធសាសនាបានពង្រីកខ្លួនចូលដល់ ភាគខាងជើង និងភាគខាងត្បូងនៃប្រទេសចិន។ នៅរាជការ ថាង របាំនេះត្រូវបានគេយកមកសម្តែង ជូនឱ្យព្រះមហាក្សត្រនៅក្នុងព្រះរាជវាំងទៀតផង។⁵

4.1. ការសាយភាយរបាំម៉ុងសាយទៅក្រៅប្រទេស

ត្បិតរបាំម៉ុងនេះមានភាពល្បីល្បាញក្នុងប្រទេសចិនខ្លាំង តែបើនិយាយនៅក្រៅប្រទេសវិញក៏ មានភាពល្បីល្បាញផងដែរ។ ការរីកសាយភាយនៃរបាំនេះគឺតាមរយៈប្រជាជនធ្វើការចំណាកស្រុកទៅ រស់នៅតាមតំបន់ទ្វីបផ្សេងៗមានដូចជា ទ្វីបអាស៊ី, ទ្វីបអឺរ៉ុប, ទ្វីបអាហ្វ្រិក, ទ្វីបអាមេរិកខាងជើង, ទ្វីប អាមេរិកខាងត្បូង, ទ្វីបអូសេអានី ជាដើម។ ហើយពួកគេ តែងតែប្រារព្ធពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំ ឬហៅម៉ុង

⁴ ម៉ុងសាយ និងជំនឿរបស់ប្រជាជនចិន http://www.sovrinmagazine.com/site/view_article?artid=867 (accessed January 03, 2022, at 3:04 pm)
⁵ មើលគេឡើងម៉ុងសាយរាល់ពេលចូលឆ្នាំចិន មានដឹងវាមានប្រវត្តិណាអស់? <http://anarchak.com/article/37741> (accessed January 04, 2022 at 10:00 am)

ទៀតថា ពិធីបុណ្យនាទាយរដូវ នេះតាមតំបន់ពួកគេ ហើយក៏មានការសំដែងនូវរបាំម៉ុងសាយ ឬ របាំសត្វតោ ក្នុងពេលចូលឆ្នាំថ្មីដើម្បីជាការកម្សាន្ត។ មិនត្រឹមតែសម្តែងប៉ុណ្ណោះទេ ប្រជាជនចិនទាំងនោះក៏បានបង្កើតជាសមាគមជនជាតិចិន ដោយមានការបង្រៀនបង្ហាត់បង្ហាញអំពីការសម្តែងរបាំនេះទៅដល់ក្មេងជំនាន់ក្រោយ ដោយមិនប្រកាន់ជាតិសាសន៍ និង បង្រៀនភាសាចិនផងដែរ។ ចំពោះការរីកសាយភាយនៃរបាំនេះភាគច្រើន គឺជារបាំម៉ុងសាយភាគខាងត្បូង ដោយសារតែការចំណាកស្រុកភាគច្រើនជាប្រជាជនចិន ដែលស្ថិតនៅភាគខាងត្បូងនៃប្រទេសចិន។ ដូច្នេះហើយ ទើបគេឧស្សាហ៍ឃើញម៉ុងសាយប្រភេទភាគខាងត្បូងសម្តែងច្រើនតាមបណ្តាប្រទេសនានា មានដូចជា៖ សិង្ហបុរី, ឥណ្ឌូនេស៊ី, ម៉ាឡេស៊ី, ហ្វីលីពីន, ថៃ, កម្ពុជា ក៏ដូចជាប្រទេសដទៃទៀត ដែលមានប្រជាជនចិនរស់នៅដោយស្របច្បាប់ភាគច្រើន គឺប្រទេសស្ថិតនៅក្បែរសមុទ្រចិន។ ចំពោះប្រទេសនៅតំបន់អាមេរិកករិញ ក៏មានប្រារព្ធពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំប្រពៃណីជនជាតិចិននេះផងដែរ ដោយលើកយកប្រទេសកាណាដា ទោះបីប្រទេសនេះមិនមានថ្ងៃឈប់សម្រាកនាឱកាសចូលឆ្នាំចិនក្តី។ ប៉ុន្តែប្រទេសនេះ មានប្រារព្ធពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំចិន ហើយថែមទាំងមានប្រជាជនចិនរស់នៅទីនោះជាច្រើនបានប្រារព្ធពិធីនេះយ៉ាងទូលំទូលាយទៀតផង ព្រមទាំងប្រៃសណីយ៍នៃប្រទេសកាណាដាបានចែកចាយតែមប្រើ សម្រាប់ប្រើក្នុងឱកាសឆ្នាំថ្មី នៅតាមគេហដ្ឋាននីមួយៗ និង មានសម្តែងរបាំម៉ុងសាយតាមបណ្តាហាង ឬ ក្រុមហ៊ុន ដើម្បីបណ្តាញឧបទ្រពចង្រៃទាំងពួង និងនាំមកនូវសិរីសួស្តី នាំលាភនាំជ័យទៅឱ្យម្ចាស់ហាង ឬ ម្ចាស់អាជីវកម្មថែមទៀត។⁶

រូបភាពរបាំម៉ុងសាយនៅបណ្តាលប្រទេសជុំ

4.2. ការប្រៀតប្រទានរបាំម៉ុងសាយ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

បើតាមរយៈកំណត់ត្រារបស់លោក ជីវ តាក្វាន់ បានបង្ហាញថា ជនជាតិចិន និងកម្ពុជាមានទំនាក់ទំនងការទូតព្រមទាំងសេដ្ឋកិច្ចជាមួយគ្នា តាំងពីសតវត្សទី៣ ឬទី៤នៃគ.សមកម៉្លេះ។ ចំណែកឯលោកបណ្ឌិតមីហ្សូល ត្រាណេ បានអធិប្បាយក្នុងសៀវភៅរបស់លោកថា តាមរបកគំហើញថ្មី និងកស្តុតាងមួយចំនួនដូចជាសិលាចារឹក និងរឿងព្រេងនិទានផងនោះ ជនជាតិចិនបានមានវត្តមាននៅលើទឹកដីកម្ពុជាតាំងពីមុនសតវត្សរ៍ទី១ នៃគ.ស ទៅទៀត។ ដូច្នេះមិនមែនជារឿងចម្លែកប៉ុន្មានទេ ចំពោះវត្តមានជនជាតិចិននិង វប្បធម៌របស់ចិន នៅលើទឹកដីកម្ពុជារបស់យើង។ ឯលោកសាស្ត្រាចារ្យ

⁶ ប្រពៃណីបុណ្យចូលឆ្នាំ និងទំនៀមទម្លាប់របស់ជនជាតិចិន <https://kohsantepheapdaily.com.kh/article/158352.html> (accessed January 05, 2022, at 1:30 Pm)

បណ្ឌិត ជៀប សុផល បានរៀបរាប់ក្នុងឯកសាររបស់លោកថា ជនជាតិចិនបានមានវត្តមាន លើទឹកដីកម្ពុជា ជាយូរយារណាស់មកហើយ ។ ជនជាតិចិនទាំងនេះមាន៥ជនជាតិ គឺចិនទៀង ចិនកាតាំង ចិនហៃណាំ ឬ ហៃណាន ចិនហុកគៀន ចិនហ៊ូឌស្វាន ឬ ចិនខិ។ តាមរយៈនេះ ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរជាប់ខ្សែស្រឡាយចិន ឬ ខ្មែរកាត់រៀតណាម និង ជនជាតិចិនរស់នៅលើទឹកដីខ្មែរទាំងអស់ ដែលមានសមាគម ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាតែងតែនាំគ្នាប្រារព្ធពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីចិន ក្នុងលក្ខណៈយ៉ាងគគ្រឹកគគ្រេងបំផុត។ ក្នុងនោះដែរក៏មានវត្តមានរបាំ ដែលពេញនិយមក្នុងពេលប្រារព្ធពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំចិននេះផងដែរ គឺ របាំឡកម៉ុងសាយ ឬ របាំសត្វតោ ដែលគេអញ្ជើញក្រុមអ្នកសម្តែងរបាំនេះទៅសម្តែងនៅតាមផ្ទះ, ក្រុមហ៊ុនធំៗ , តាមផ្សារទំនើប និង ទីតាំងលក់ដូរផ្សេងៗ។ល។ ដើម្បីជួយដេញកម្លាំងនូវភាពអត់មង្គលឧបទ្រពចង្រៃឧត្តាតផ្សេងៗឱ្យវិនាសបាត់ទៅ ហើយលើករាសី សិរីសួស្តី សុភមង្គល និងលាភជ័យមកវិញ។⁷ ជាក់ស្តែងប្រជាជនកម្ពុជាក៏មានការចូលចិត្តទស្សនាការសម្តែងរបស់ក្រុមរបាំម៉ុងសាយ ឬ របាំសត្វតោនេះ មិនថាមនុស្សចាស់ក្មេងប្រុសស្រី គឺតែងតែចង់ឃើញរបាំនេះ ដោយសារតែមានប្រជាប្រិយភាពបែបនេះហើយទើបមានសាលាកាសាចិនមួយចំនួនបានបង្រៀនសិស្សអំពីរបាំនេះដោយមិនគិតប្រាក់ចំពោះសិស្សានុសិស្សណា ដែលមានការស្រលាញ់ចូលចិត្តរបាំនេះ ថែមពីលើនេះទៅទៀត សិស្សានុសិស្ស ដែលមានសមត្ថភាពអាចចេញទៅសំដែងលើឆាកអន្តរជាតិ និងអាចរកចំណូលពីការសម្តែងរបាំម៉ុងសាយនេះផងដែរ។

រូបភាពការបង្ហាត់ និង ការសម្តែងរបាំម៉ុងសាយដល់

⁷ លំហូរជនជាតិចិន និងប្រារព្ធពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីចិន-រៀតណាម លើទឹកដីកម្ពុជា <https://www.interconrooster.com/archives/2020/01/22/37896> (accessed January 06, 2022, at 3:30 pm)

V. សន្និដ្ឋាន

ដូចដែលបានដឹងហើយថាប្រជាជនចិន និង ប្រជាជននៅបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗភាគច្រើន ពួកគេបានស្គាល់នូវរបាំម៉ុងសាយ ឬ របាំសត្វតោ ហើយមានការទទួលស្គាល់នូវការសម្តែងរបស់របាំនេះដោយមានភាពក្រមិចក្រមើម ស្រៀវស្រើបជំនួសអ្នកសម្តែងម្តងៗនៅពេលដែលការសម្តែងលោតឆ្ពោះរំលងបង្គោលដែកបូកផ្សំ និង សម្លេងឧបករណ៍ប្រគុំភ្លេងរបស់របាំនេះគួរឱ្យទាក់ទាញទើបធ្វើឱ្យរបាំនេះមានភាពរស់រវើក ដក់ជាប់ក្នុងចិត្តទស្សនិកជនគ្រប់រូប។ ជាការពិតណាស់ បើនិយាយអំពីរបាំម៉ុងសាយ នាសម័យបុរាណវិញ របាំមួយនេះក៏ជារបាំដ៏ពេញនិយមមួយក្នុងការសម្តែង និង បង្ហាញក្បាច់គុនមួយចំនួន ជូនដល់ព្រះមហាក្សត្រ ឬ អធិរាជ ដើម្បីជាការទស្សនាកម្សាន្តនាឱកាសពិធីបុណ្យធំៗក្នុងព្រះរាជវាំង នាសម័យ សាមកុក (នគរបី)។ បើនិយាយអំពីផ្នែកជំនឿសាសនាវិញ របាំនេះក៏មានជំនឿខ្លាំងលើសត្វតោរបស់របាំនេះផងដែរ ដោយគេជឿថា ជាសត្វដែលមានឥទ្ធិពលបំផុតក្នុងការដេញសកាវៈអាក្រក់ និងនាំមកនូវលាភសំណាងចូលក្នុងផ្ទះ ការជួញដូរ (ជំនួញ)សមប្រកប និងគ្រួសារមានសុភមង្គល។ ហើយជំនឿនេះក៏មានការរីកសាយភាយលឿនល្បឿនតៗគ្នា ពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយ នៅក្នុងទ្វីបអាស៊ីហ្វូតទ្វីបផ្សេងៗតាម រយៈការធ្វើចំណាកស្រុក របស់ប្រជាជនចិនទៅតាមប្រទេសផ្សេងៗ ដោយមានការបង្កើតជាសមាគមជនជាតិចិន ឬ ទីក្រុងតូចៗ នៅក្នុងបណ្តាប្រទេស ដែលមានប្រជាជនចិនរស់នៅ ដូចជា៖នៅតាមបណ្តាកន្លែងជាប់នឹងសមុទ្រជាដើម។ ប្រជាជនចិនទាំងនោះតែងតែប្រារព្ធពិធីបុណ្យ ,ពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍, សម្តោចក្រុមហ៊ុន ឬ អគារថ្មី ជាពិសេសក្នុងឱកាស ប្រារព្ធពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំចិន ត្រូវតែមានការសម្តែងរបាំម៉ុងសាយនេះជូនសារធារណៈជនទស្សនាផងដែរ ទើបធ្វើឱ្យគេស្គាល់របាំនេះច្រើន មិនតែប៉ុណ្ណោះ របាំនេះក៏មានការបង្ហាត់បង្រៀនពីគ្រូជំនាញៗ ក្នុងសហគមន៍ចិន ទៅដល់សិស្សនិស្សិត ដោយមិនមានប្រកាន់ជាតិសាសន៍ពណ៌សម្បុរនោះឡើយ។ ហើយថែមទាំងជ្រើសរើសសិស្សានុសិស្សណាដែលមានសមត្ថភាព យកទៅបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ទៅសម្តែងលើឆាកអន្តរជាតិថែមទៀតផង។ ទើបធ្វើឱ្យរបាំនេះមានភាពល្បីល្បាញមិនថានៅតំបន់អាស៊ី អឺរ៉ុប និង អាមេរិកឡើយ។ ដោយសារតែការរីកសាយភាយនូវវប្បធម៌ជនជាតិចិនដូចនេះហើយទើបរបាំម៉ុងសាយ ឬ របាំសត្វតោនេះមានការថែរក្សាមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។

ការសម្តែងរបាំម៉ុងសាយនាឱកាសបុណ្យចូលឆ្នាំចិន